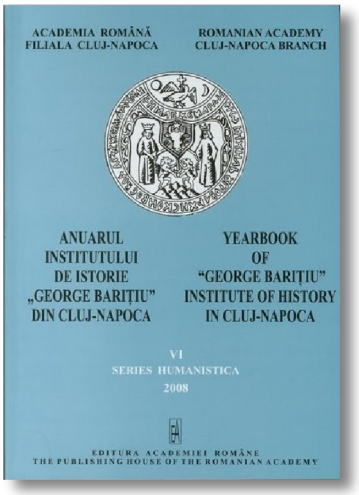

ISSN 1584-4404

Yearbook of the George Barițiu History Institute of Cluj-Napoca Series *Humanistica*

humanistica.ro

Review of: Vasile George Dâncu (coord.), Maestrul și universitatea. Achim Mihu la 75 de ani

Andrei Negru

How to cite this article:
Negru, Andrei (2008) *Review of: Vasile George Dâncu (coord.), Maestrul și universitatea. Achim Mihu la 75 de ani*, Yearbook of the George Barițiu History Institute of Cluj-Napoca, Series Humanistica, Vol. 6, pp. 463–464.
DOI: 10.5281/zenodo.22965816

© 2008: The Publishing House of the Romanian Academy.
Humanistica Yearbook is published online since 2003.
Submit your article to Humanistica Yearbook: secretariat.dcsu@acad-cj.ro

Apreciindu-şi echilibrat fostul profesor, Girardot se pronunţă în sensul lipsei de consonanţă a acuzaţiilor aduse insistent lui Eliade cu profilul personalităţii acestuia, aşa cum l-a cunoscut, disociind natura opţiunilor politice ale cuiva (de altminteri, efemere) de valoarea operei sale ştiinţifice, printr-o nuanţă hermeneutic-eliadescă: „[...] oricare ar fi natura exactă şi dimensiunile implicării lui Eliade în ultra-naţionalismul din România anilor '30, trebuie să admitem probabilitatea ca părerile sale politice şi religioase să fi evoluat de-a lungul vieţii sale de cărturar aflat în exil, la Paris şi Chicago [...] avem nevoie să ne aducem aminte de caracterul iniţiatic al vieţii omului, în care păcatele de tinereţe pot duce la transformări intelectuale, la sentimente de ispăşire în a doua jumătate a vieţii" (p. 123). O apreciere demnă de reţinut a lui Girardot este şi aceea că Eliade rămâne interesant, la modul problematic, nu doar datorită simpatiilor sale politice din tinereţe, ci şi situării sale la intersecţia *modernului* şi *post-modernului* (din perspectivă „pre-postmodernă"). Este un punct de vedere care ar putea fi, eventual, extins şi detaliat prin analiza personalităţii şi operei unora dintre colegii săi de generaţie români.

Nutrim convingerea că acest volum marchează, totodată, distanţă parcursă între un Eliade „mitic" şi un Eliade „real" (lăsând, fireşte, o anumită relativitate termenilor respectivi), „[...] un volum unic, care-i va interesa pe cititorii de azi şi care va constitui, cred, o resursă biografică importantă", după cum afirmă Linscott Ricketts (p. 13). Coordonatorilor li se cuvin felicitările de rigoare pentru bogăţia şi diversitatea mărturiilor culese; cu deosebire, am spune, domnişoarei Gligor, susţinută în această iniţiativă de Editura „Humanitas", personal de dl. Gabriel Liiceanu. Ea reuşeşte astfel un mare pas înainte spre consacrarea profesională, într-o lume academică autohtonă încă insuficient receptivă la atari iniţiative meritorii.

Ionuţ Isac

***** *Maestrul şi universitatea. Achim Mihu la 75 de ani* – Cu un cuvânt înainte de prof. univ. dr . Ilie Bădescu, ediţie îngrijită de Vasile George Dâncu, Cluj-Napoca, Edit. Eikon, 2007, 479 p.**

Omagiindu-l pe profesorul Achim Mihu la împlinirea a trei sferturi de veac de viaţă, editura clujeană Eikon îi dedică, prin grija lui Vasile George Dâncu, un volum substanţial, care sintetizează activitatea ştiinţifică şi publicistică deosebit de fructuoasă şi de complexă a unuia din cei mai importanţi sociologi români contemporani, precum şi ecourile ei în comunitatea cultural-ştiinţifică românească, şi nu numai.

Volumul este prefaţat de un *Cuvânt înainte* semnat de profesorul bucureştean I. Bădescu, al cărui subtitlu, *Un om pentru o generaţie şi pentru epoca ei* este menit să sugereze dimensiunile şi importanţa operei sociologice şi culturale a sărbătoritului. Achim Mihu, spune I. Bădescu, nu a fost şi nu este numai „un profesor greu de comparat prin domeniile pe care le-a ilustrat cu magistrală competenţă" – sociologie generală, antropologie, sociologie literară, sociologie juridică, psihosociologie, metodologie, sociometrie sau geopolitică – ci, în egală măsură, şi „iniţiator al unei noi formule de jurnalism sociologic" ori un reprezentant marcant al „diplomaţiei culturii", cu rezultate remarcabile pe terenul relaţiilor academice româno-americane. Tratatele elaborate de el, mai cu seamă *Tratatul de sociologie generală,* se înscriu în „seria lucrărilor monumentale ale sociologiei româneşti şi universale", motiv pentru care A. Mihu este situat, în seria exemplară a sociologilor români care s-au ilustrat prin asemenea lucrări fundamentale, în compania, onorantă pentru el, a patru mari sociologi ai secolului trecut: Eugeniu Speranţia, Petre Andrei, Traian Brăileanu şi Traian Herseni.

Cel mai substanţial capitol al lucrării (circa 200 de pagini) cuprinde o selecţie relevantă („Fragmente care încununează opera") din publicistica profesorului clujean, desfăşurată de-a lungul a aproape cinci decenii. Această selecţie, care mijloceşte cititorului neavizat un prim contact cu opera sa, cuprinde opt texte: *Promisiunile sociologiei* (2001), *Acţiunile de tip borderline* (2002), *Introducere în antropologia culturală* (2002), *Sociologia americană: câteva constatări şi observaţii* (1968), *Fenomenul Caritas în contextul tranziţiei* (1994), *Efectul Effendia: simbolism societal şi dictatura intelectualităţii* (1991), *Martin Buber: omul în dialog* (1989) şi *Închinare lui Constantin Noica* (1992).

Cel de-al doilea capitol, intitulat *Laudă profesorului clujean*, întruneşte studiile consacrate unor aspecte din activitatea ştiinţifică şi publicistică a lui Achim Mihu şi publicate în revista „Studia Universitatis Babeş-Bolyai" (Seria Sociologie, nr. 1-2, XLVI-XLVII, 2001-2002), care l-a omagiat la împlinirea vârstei de 70 de ani. Un prim studiu semnat de I. Bădescu şi Andreea Nicolescu se referă la A. Mihu ca reprezentant de seamă al generaţiei „rezistenţei prin cultură", rezistenţă mai subtilă, dar la fel de riscantă ca oricare altă formă de rezistenţă faţă de comunismul totalitar. Relevante pentru această latură a publicisticii sale sunt studiile de filosofia şi sociologia culturii consacrate unor personalităţi marcante ale vieţii spirituale transilvănene (L. Blaga, L. Rebreanu, D. D. Roşca), cuprinse în lucrarea *Maestrul şi iedera.* Într-un alt studiu, A. Mihu este evocat, el însuşi, ca „maestru" (profesor de sociologie) de către I. Biriş, fost student şi doctorand, care accentuează contribuţiile sale pe terenul metodologiei şi epistemologiei sociologice, sintetizate în cele două volume din *A.B.C-ul investigaţiei sociologice.* Traian Vedinaş se opreşte asupra tipurilor de discurs utilizate de către A. Mihu în lucrările sale – holisitic (caracteristic textelor de sociologie generală), uniliniar sau polifonic (utilizat în textele cu caracter metodologic), dual (utilizat în cazul sociologiilor de ramură), public (prezent în publicistica pe teme sociologice). Radu Vida sintetizează acele contribuţii ale profesorului care pot fi subsumate domeniului sociologiei literaturii. În fine, capitolul mai cuprinde un material omagial, publicat de astă dată în revista „Cetatea Culturală" (2001) de către Vasile Sebastian Dâncu, în care, pe lângă meritele îndeobşte cunoscute şi evocate ale profesorului – publicistica sa sociologică, încununată de tratatele de sociologie generală şi de antropologie, activitatea la catedră, lupta pentru reabilitarea memoriei şi operei lui Lucian Blaga –, este relevat, în premieră, meritul său pe terenul dezvoltării învăţământului superior, materializat în Universitatea „Avram Iancu", una din universităţile private clujene de prestigiu, ataşată profund valorilor spiritualităţii româneşti. Graţie unui efort deosebit, dar şi unor calităţi manageriale pe care puţini le-ar fi bănuit (profesorul fiind receptat mai degrabă ca un gânditor izolat în „turnul său de fildeş", „împărţit" între pasiunea pentru studiu şi cea pentru natură şi pescuit!), pe care universitatea în care şi-a desfăşurat activitatea până la pensionare nu le-a cunoscut sau n-a vrut să le valorifice, Achim Mihu a „construit" o instituţie de învăţământ superior modernă, atât ca bază materială, cât şi ca activitate ştiinţifică şi didactică.

Opera lui Achim Mihu s-a bucurat şi se bucură de o apreciere unanimă, aşa cum rezultă şi din cronicile consemnate în publicistica sociologică şi culturală, prezentate, în marea lor majoritate (din acest grupaj, lipsesc, de pildă, recenziile celor două volume din *A.B.C.-ul investigaţiei sociologice* şi recenzia lucrării *Sociologia americană a grupurilor mici*, publicate în „Viitorul social") în capitolul *Critică şi receptare*.

Această apreciere este motivată, desigur, şi de impresionanta bibliografie a activităţii sale publicistice (prezentată selectiv în volum) – concretizată în volume de autor, prefeţe şi studii în volume, studii şi articole în reviste de specialitate sau articole în reviste culturale (circa 196 de titluri) –, care deschide capitolul *O viaţă de om în slujba idealurilor universitare*. În acest context, sunt inventariate şi reproduse prezentările făcute profesorului A. Mihu în unele dicţionare şi enciclopedii româneşti – *Dicţionarul scriitorilor români. M-Q* (Bucureşti, Edit. Albatros, 2001); *Dicţionarul biografic al literaturii române* (Piteşti, Edit. Paralela 45, 2006); *Enciclopedia marilor personalităţi din istoria, ştiinţa şi cultura românească de-a lungul timpului,* vol.V, *Contemporanii, K-Z,* (Bucureşti, Edit. Geneze, 2003); *Clujeni ai secolului 20 – Dicţionar esenţial* (Cluj-Napoca, Edit. Casa Cărţii de Ştiinţă, 2000) –, la care mai trebuie adăugată prezentarea din lucrarea *Sociologi români. Mică enciclopedie* (Bucureşti, Edit. Expert, 2001), precum şi cea mai recentă din volumul *Personalităţi clujene (1800–2007) – dicţionar ilustrat* (Cluj-Napoca, Edit. Casa Cărţii de Ştiinţă, 2007).

Prin interviurile grupate în capitolul *Taifasuri la catedră*, imaginea conturată în dicţionarele şi enciclopediile menţionate anterior se întregeşte substanţial. Aceste „taifasuri" mijlocesc cititorului cunoaşterea unor segmente ale traseului către măiestrie parcurs de A. Mihu, în care întâlnirea cu marele sociolog E. Speranţia, vizitele profesionale în S.U.A ori prietenia cu C. Noica şi N. Steinhard (evocată şi în capitolul *Corespondenţă*) reprezintă puncte de reper esenţiale. De asemenea, ele facilitează accesul în „laboratorul de creaţie" al sociologului clujean, prin referirile la unele din cercetările sale sau la unele dintre temele predilecte ale scrisului său. În acest cadru sunt relevate şi